

Rammeverk for bærekraftige produkter

V. 4.2

Innholdsfortegnelse

Innledning

DNB	3
• Bærekraftige strategi og -mål	3
• ESG-risikovurdering og en rettferdig omstilling	4
• Prinsipper og retningslinjer	4
Rammeverket	5
• Leverandør av eksterne vurderinger (Second Party Opinion provider)	5
• Avklaringer og ansvarsfraskrivelser	5
• Rammeverkets struktur	6
• Omfanget av rammeverket	6
• EU-taksonomien	7

Del A1: Finansiering til bestemte formål etter EU-taksonomien

1. Grønne bygg	9
2. Fornybar energi	13
3. Energiinfrastruktur	14
4. Ren transport	16
5. Industri/produksjon	19
6. Vannforsyning, avfallshåndtering og sanering	22
7. Skogbruk	25
8. Informasjon og kommunikasjon	26
9. Klimatilpasning	27

Del A2: Finansiering til bestemte formål etter DNB-kriteriene

10. Bærekraftig mat	29
11. Reduksjon av klimagassutslipp og økt energieffektivitet	31
12. Sirkulær økonomi	32
13. Naturmangfold	33

Del B: Generell bedriftsfinansiering

B1. «Pure play»	34
B2. Bærekraftslinkede lån	35

DNB er Norges største finanskonsern og et av de største i Norden målt i markedsverdi. DNB tilbyr et komplett utvalg av finansielle tjenester, inkludert lån, sparing, rådgivning, samt forsikrings- og pensjonsprodukter til 2,1 millioner personkunder og 233 000 bedriftskunder.

Bærekraftige strategi og mål

Gitt DNBs posisjon har vi betydelig påvirkningskraft på den bærekraftige omstillingen i Norge og innenfor bestemte sektorer internasjonalt. Med påvirkningskraft følger ansvar, og DNB skal være en pådriver for bærekraftig omstilling. Vi skal bruke posisjonen og kompetansen vår til å aktivt hjelpe kundene våre i en mer bærekraftig retning gjennom rådgivning, finansiering og tydelige krav. Selv om dette dokumentet primært har et klimafokus, tar den bærekraftige strategien for seg flere prioriterte områder der vi har størst mulighet til å påvirke:

- **DNB finansierer klimaomstillingen og er en pådriver for bærekraftig verdiskaping**
- **DNB har forpliktet seg til å respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter i all vår virksomhet**
- **DNB er en pådriver for mangfold og inkludering**
- **DNB bekjemper økonomisk kriminalitet og bidrar til en trygg digital økonomi**

I 2021 forpliktet DNB seg til å oppnå netto nullutslipp i utlåns- og investeringsporteføljene våre innen 2050 (for en bank betyr netto nullutslipp at de totale beregnede klimagassutslippene fra alle direkte og indirekte aktiviteter er lik null). Disse utslippene står for 99 prosent av vårt nåværende karbonavtrykk. For å klare dette har vi satt delmål for å redusere finansierte utslipp i våre utlånsporteføljer innen 2030 og har forpliktet oss til å finansiere og tilrettelegge for bærekraftige aktiviteter til en verdi av 1 500 milliarder kroner fram mot 2030.

Vi arbeider aktivt med bærekraft i virksomheten vår som arbeidsgiver og innkjøper. I arbeidet vårt med kunder skal vi primært bruke positiv påvirkning, men vi kan også velge å ikke finansiere eller investere i selskaper eller næringer som ikke er i tråd med vår strategi. Når det gjelder andre fokusområder vil vi videreutvikle DNBs sterke stilling innen mangfold og inkludering, samarbeide med interessenter for å fremme menneskerettigheter, og fortsette arbeidet med å bekjempe økonomisk kriminalitet og bidra til en trygg digital økonomi. Les mer om dette i DNBs [Faktabok bærekraft](#).

ESG-risikovurdering og en rettferdig omstilling

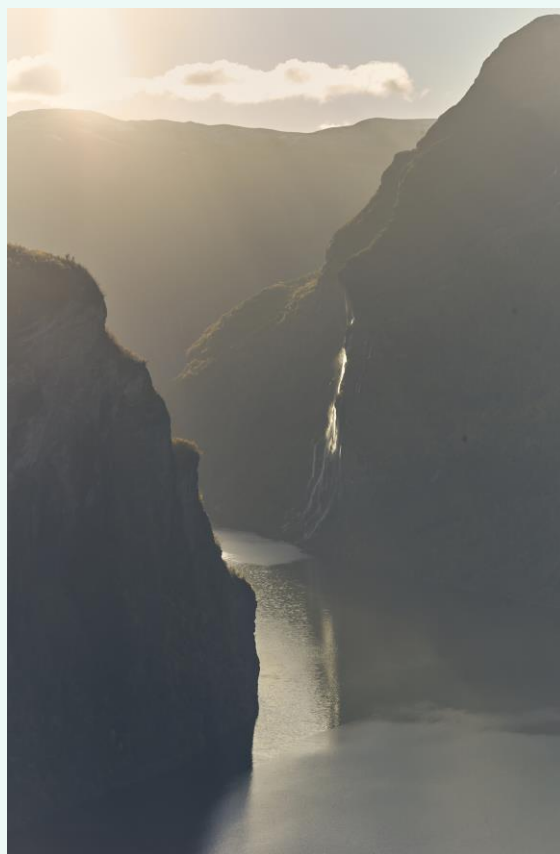
ESG-faktorer (miljø og klima, sosiale forhold, og eierstyring) er en integrert del av den løpende oppfølgingen av alle bedriftskunder i DNB. Før kreditt innvilges, analyseres kundens profil, inkludert ESG-faktorer som er vesentlige for det aktuelle bransjesegmentet. DNBs interne risikovurdering er utformet slik at den er i tråd med beste markedspraksis, og den oppdateres fortløpende for å gjenspeile rammebetingelser som den norske åpenhetsloven og de europeiske standardene for bærekraftsrapportering, European Sustainability Reporting Standards (ESRS). DNBs egne ESG-vurderinger suppleres av tredjepartsanalyser¹, og DNB bruker Ekvatorprinsippene for å fastslå potensiell risiko knyttet til miljø og sosiale forhold.

Selv om dette rammeverket framhever de positive miljøbidragene fra aktivitetene som står oppført, har DNB en helhetlig tilnærming til grønn- og bærekraftslinket finansiering. I omstillingen til et lavkarbonsamfunn, vil vi søke å unngå skade på arbeidstakere og samfunn, og sørge for at det tas hensyn til ivaretagelse av naturen og lokale økosystemer, samtidig som man maksimerer fordelene ved klimatiltak. Der det er vanskelig å dokumentere relevante kriterier for å ikke påføre vesentlig skade (Do No Significant Harm, DNSH) – eller minstestandarder for sosiale forhold og virksomhetsstyring – kan man be om en egenerklæring fra låntakeren (debitoren) for å sikre lik forståelse av vilkårene i kredittavtalen for bærekraftig finansiering.

Prinsipper og retningslinjer

Bidraget til bærekraftig utvikling sikres gjennom ansvarlig forretningspraksis og fokus på miljø, samfunnsansvar og forretningsetikk.² DNB baserer samfunnsansvaret sitt på internasjonalt anerkjente prinsipper som:

- De ti prinsippene i FNs Global Compact (UNGC) og FNs bærekraftsmål
- FNs miljøprogram for finanssektoren (UNEP FI) – Forpliktelseserklæring
- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- Ekvatorprinsippene
- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter
- Poseidon Principles
- Loan Market Association's (LMAs) Green Loan Principles og Sustainability-Linked Loan Principles

1. DNB abonnerer på tjenester fra RepRisk, Sustainalytics og MSCI ESG Ratings.

2. DNB fikk toppkarakteren (AAA) fra MSCI ESG Research i mai 2023 – en karakter som kun oppnås av 6 prosent av deres rangerte banker, og DNB vurderes å ha lav ESG-risiko av Sustainalytics, med en rangering på 17,7 i juli 2023.

For å sikre at kundene våre har tilgang til finansielle produkter som fremmer bærekraftig utvikling, har DNB utarbeidet dette **rammeverket for bærekraftige produkter** i samråd med Sustainalytics.¹ Hovedformålet til dette rammeverket er å gi veiledning om kravene til merking av næringskreditter som grønne eller bærekraftslinkede i DNB. Rammeverket er basert på etablerte standarder i markedet, som LMAs Green Loan Principles² og Sustainability-Linked Loan Principles,³ og integrerer elementer fra EU-taksonomien (se side 7). I tråd med framvoksende markeder og regelverk, vil DNB periodisk oppdatere kategoriene, aktivitetene og kriteriene under rammeverket for å sørge for at de forblir relevante. Blant annet vil DNB ta i bruk de nyeste versjonene av LMA-prinsippene, om de oppdateres.

Leverandør av eksterne vurderinger (Second Party Opinion provider)

Morningstar Sustainalytics er et ledende selskap innen ESG-forskning, rangering og IT som bistår investorer globalt med utvikling og iverksettelse av strategier for ansvarlig investering. Sustainalytics arbeider med flere hundre av verdens ledende kapitalforvaltere og pensjonsfond som integrerer informasjon og vurderinger knyttet til ESG og selskapsstyring i investeringsprosessene sine. Selskapet arbeider også med flere hundre selskaper og deres finansielle mellomledd for å bistå dem med å ta hensyn til bærekraft i policyer, praksiser og kapitalprosjekter. Les mer på www.sustainalytics.com.

Avklaringer og ansvarsfraskrivelser

For personer utenfor DNB er dette rammeverket for bærekraftige produkter kun til orientering. Ingen slik person kan bruke rammeverket til å få innvilget grønne eller bærekraftslinkede lån eller til noe annet formål. DNB påtar seg intet ansvar i forbindelse med rammeverket. Rammeverket kan dermed ikke påberopes som grunnlag for, eller ellers i forbindelse med, et juridisk krav mot DNB.

Uten at det berører det generelle innholdet i det foregående, bør følgende bemerkes:

DNB påtar seg intet ansvar for informasjonen i rammeverket, herunder dersom slike opplysninger skulle vise seg å være uriktige eller misvisende på grunn av bl.a. feil eller utilstrekkelige vurderinger innenfor eller utenfor DNB. Dette gjelder uavhengig av om slik informasjon gjelder fakta, omstendigheter, vurderinger, mål eller andre forhold (eksisterende eller framtidige).

Rammeverket er dynamisk og kan endres. DNB påtar seg ingen plikt til å opplyse om eventuelle endringer. DNB gir ingen garantier for at rammeverket vil oppfylle markedets kriterier eller forventninger vedrørende grønne merkelapper eller bærekraftslinkede næringskreditter.

Rammeverket er ikke ment som juridisk eller finansiell rådgivning. Informasjonen, uttalelsene og vurderingene i rammeverket utgjør ikke et offentlig tilbud under gjeldende lovverk, og heller ikke et tilbud om å selge eller en oppfordring til å kjøpe verdipapirer eller finansielle instrumenter, eller råd eller anbefaling med hensyn til slike verdipapirer eller andre finansielle instrumenter. Rammeverket er ikke godkjent av noen tilsynsmyndighet på verdipapirmrådet i noen jurisdiksjon.

DNB anbefaler på det sterkeste at leserne av rammeverket innhenter råd knyttet til investeringer, juridiske spørsmål, skatt eller regnskap fra uavhengige profesjonelle rådgivere før beslutninger tas. Formidlingen av rammeverket og informasjonen det inneholder kan være underlagt juridiske begrensninger i enkelte land. Personer som kommer i besittelse av rammeverket må undersøke hvorvidt slike begrensninger eksisterer og følge disse.

Forrang

Dette dokumentet er en norsk oversettelse av den engelske versjonen av rammeverket ([Sustainable Product Framework](#)). Ved motstrid mellom det som står i dette dokumentet og den engelske versjonen, skal det som står i den engelske versjonen ha forrang

Morningstar Sustainalytics ansvarsfraskrivelse

Copyright ©2023 Morningstar Sustainalytics. Alle rettigheter forbeholdes. Dette dokumentet inneholder informasjon som er utviklet av Sustainalytics (www.sustainalytics.com). Slik informasjon og data eies av Sustainalytics og/eller sine tredjepartsleverandører (tredjepartsdata) og er kun til orientering. De utgjør ikke en anbefaling av noe produkt eller prosjekt, heller ikke investeringsråd, og det garanteres ikke at de er fullstendige, betimelige, nøyaktige eller egnet for noe bestemt formål. Bruken er underlagt vilkårene på <https://www.sustainalytics.com/legal-disclaimers>.

1. Sustainalytics vurderte primært samsvar mellom aktivitetene omfattet av rammeverket for bærekraftige produkter (omtalt i del A1 og A2) og sin interne taksonomi, versjon 1.14, i tråd med gjeldende markedspraksis og Sustainalytics' ekspertise som leverandør av ESG-analyser. Det er viktig å merke seg at selv om rammeverket er utformet for å følge terminologien og kriteriene i EU-taksonomien tett, kan enkelte kriterier avvike fra det Sustainalytics mener er i samsvar med sin interne taksonomi og gjeldende markedspraksis. Du kan lese mer om dette i Sustainalytics' merknader i rammeverkets fotnoter. Sustainalytics har ikke gjennomgått del B av rammeverket.

2. [LMAs Green Loan Principles](#) + [LMAs Guidance on Green Loan Principles](#) (februar 2023).

3. [LMAs Sustainability Linked Loan Principles](#) + [LMA's Guidance on Sustainability Linked Loan Principles](#) (februar 2023).

Rammeverkets struktur

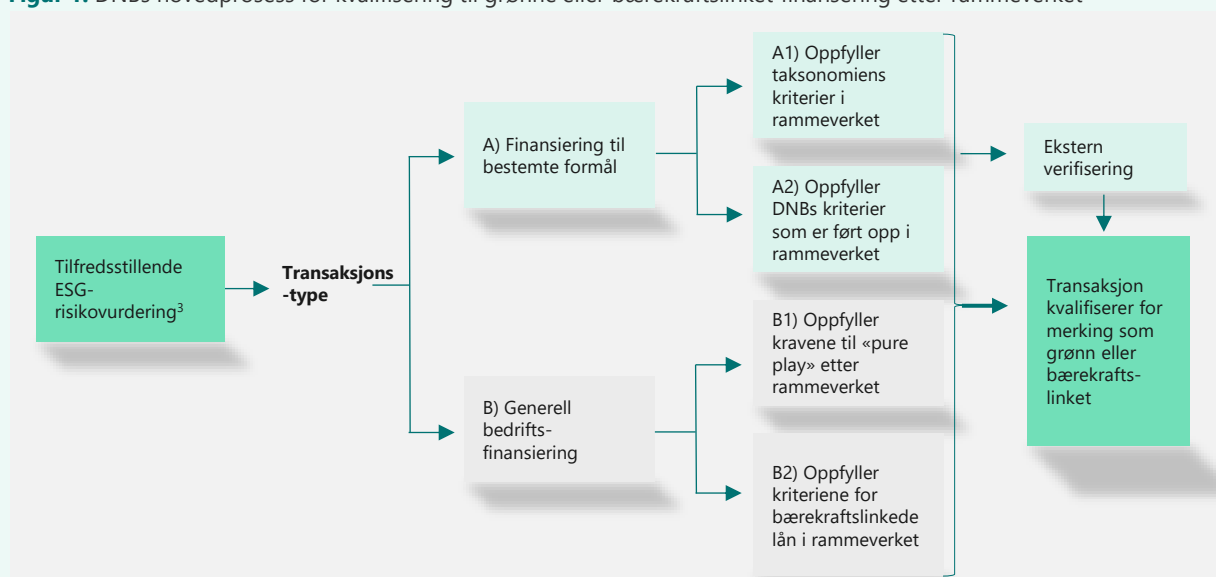
Rammeverket er delt inn i to hoveddeler, med to underkapitler hver.

Del A omtaler finansiering til bestemte formål og fører opp sektorer, aktiviteter og kriterier innenfor 13 kategorier som kvalifiserer til *grønn finansiering*¹ i DNB.

Del A1 dekker ni kategorier, som ligger tett opp til EU-taksonomiens kriterier for vesentlige bidrag til å begrense klimaendringene og til klimatilpasning. Del A2 lister opp aktiviteter som per i dag ikke dekkes av EU-taksonomien, eller ikke dekkes fullt ut, og deler disse inn i ytterligere fire kategorier, basert på DNB-kriteriene som samsvarer med markedspraksis. For hver kategori finnes det også en liste over generelle unntak til slutt, for å sikre samsvar med markedspraksis. Merk at disse unntakene ikke nødvendigvis er direkte avledet fra EU-taksonomien.

Del B omtaler generell bedriftsfinansiering, med underkapitler som gir mer detaljerte kriterier for «pure play» (B1) og *bærekraftslinkede lån* (B2).

Figur 1: DNBs hovedprosess for kvalifisering til grønne eller bærekraftslinket finansiering etter rammeverket².

Omfanget av rammeverket

Rammeverket gjelder for DNBs kredittfasiliteter for bedriftsmarkedet, f.eks. løpende RCF-fasiliteter, terminlån og garantier som støtter klart definerte bærekraftsmål. Hver fasilitet må understøttes av relevant dokumentasjon for å sørge for at kriteriene for slike fasiliteter oppfylles og følger de relevante LMA-prinsippene. For grønn finansiering til bestemte formål, kreves det som regel ekstern verifisering.⁴ Hvis det kan fastslås uten tvil at en kredittfasilitet kvalifiserer som grønn under dette rammeverket eller at den er fullt i samsvar med EU-taksonomien (etter DNBs syn, og ut fra dokumentasjon som er framlagt for DNB), kan DNB bestemme at ekstern verifisering ikke kreves.

Vi erkjenner at det kan finnes aktiviteter med et sterkt bærekraftselement som det ikke har vært mulig for oss å ta med i dette rammeverket. Vær obs på at DNB kan gi grønn finansiering til fasiliteter der bruken av midlene er øremerket en aktivitet som ikke er dekket i dette rammeverket eller EU-taksonomien. I slike tilfeller må en uavhengig ekstern vurdering innhentes, og DNB vil foreta en intern evaluering av den eksterne vurderingen og annen relevant dokumentasjon før det konkluderes om fasiliteten kan merkes som et grønt lån.

1. DNB bruker LMAs definisjon av et grønt lån etter Green Loan Principles (GLP): «ethvert låneinstrument og/eller betinget fasilitet (som kausjonslinjer, garantiliner eller remburser) som ytes utelukkende for å finansiere, refinansiere eller garantere hele eller deler av nye og/eller eksisterende omfattede grønne prosjekter som er i samsvar med de fire kjernekomponentene i GLP» (februar 2023).

2. Som spesifisert på side 6 og 7, er ikke rammeverket den eneste veien til grønn finansiering i DNB. Godt dokumenterte aktiviteter som er verifisert eksternt og som har positive miljøgevinster kan også kvalifisere for grønn merking, og det samme gjelder aktiviteter som er i fullt samsvar med EU-taksonomien.

3. DNB foretar utvidede interne ESG-risikovurderinger på alle kunder med kreditt på over 50 millioner kroner, og forenklete vurderinger på andre kredittkunder. Hvis betydelig motstrid, vesentlige avvik fra beste markedspraksis eller manglende samsvar med kravene i regelverket oppdages, vil DNB åpne en dialog med kunden for å sørge for at korrigerende tiltak for å redusere ESG-risikoen iverksettes.

4. Mindre, grønne lån (under 50 millioner kroner) i enkelte kategorier av rammeverket kan unntas kravet om ekstern verifisering. For slike fasiliteter vurderer DNB at egen vurdering og støttedokumentasjon er tilstrekkelig for å innvilge et grønt merke. Disse lånene utgjør en liten andel av det totale bærekraftige lånevolumet i DNB – under 5 prosent.

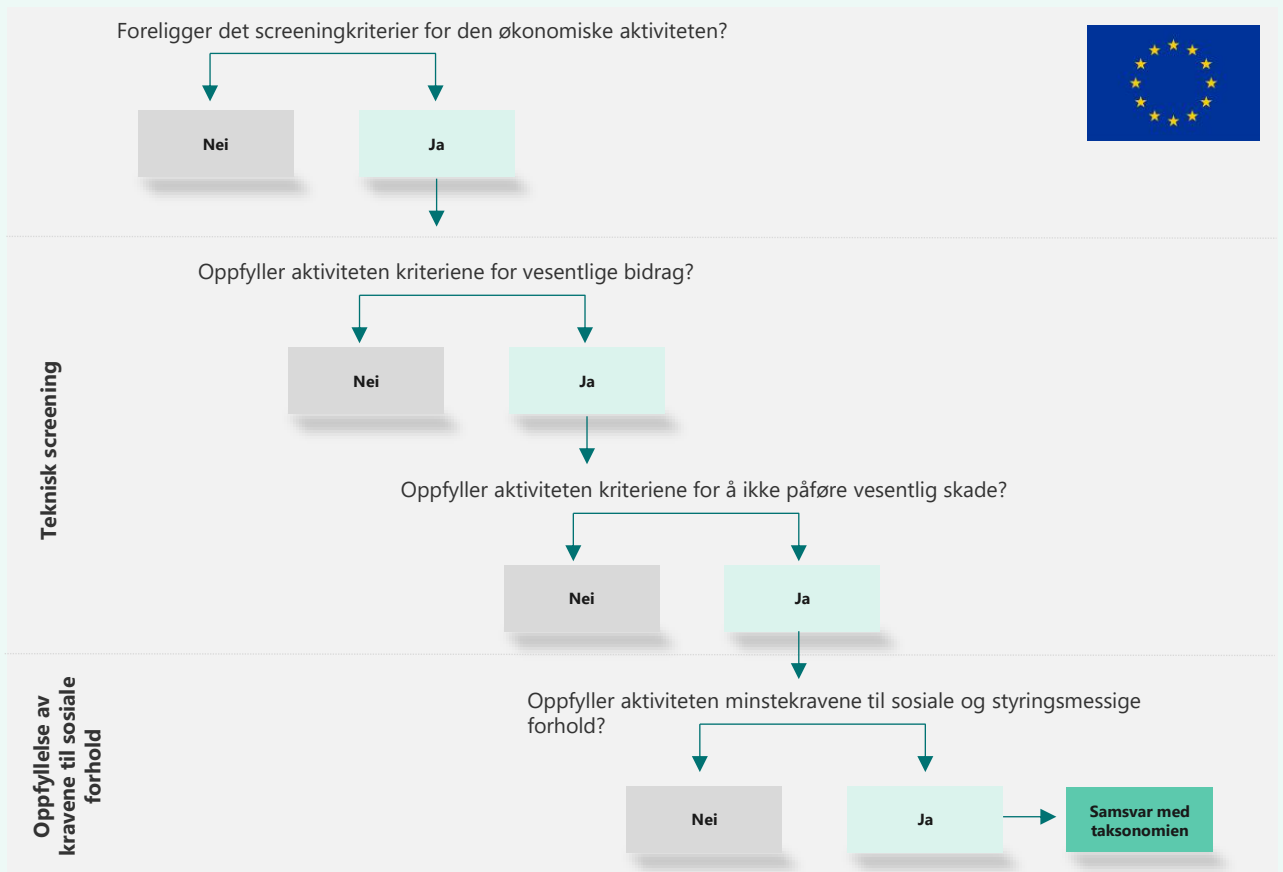
EU-taksonomien

EUs taksonomiforordning trådte i kraft 12. juli 2020 og etablerte et klassifiseringssystem for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter ved å fastsette måleparametere og terskelverdier. I april 2021 ble den delegerte kommisjonsforordningen publisert. Den fastsatte tekniske screeningkriterier for å fastslå hvorvidt en økonomisk aktivitet skal anses som å bidra vesentlig til begrensning av klimaendringer eller tilpasning til klimaendringer, og for å fastslå hvorvidt den økonomiske aktiviteten ikke er til betydelig skade for noen av de andre miljømålene og overholder minstestandardene for sosiale forhold.¹

DNB har valgt tett harmonisering, og ikke fullt samsvar, med kriteriene i EU-taksonomien. Dette gjør vi, i den grad det i dag er praktisk gjennomførbart, for å gi våre kunder et forutsigbart, transparent og felles grunnlag for grønne kriterier. På grunn av en kombinasjon av faktorer som inkluderer, men ikke er begrenset til, usikkerhet i markedet om hvordan man implementerer kriteriene for å ikke påføre vesentlig skade (*do no significant harm*) og for minstekravene til sosiale og styringsmessige forhold (*minimum safeguards*), er dette rammeverket (del A1) primært harmonisert kun mot kriteriene for vesentlige bidrag (*substantial contribution*). Det dekker også kun de to taksonomimålene der tekniske screeningkriterier er blitt iverksatt: tiltak for å begrense klimaendringene og tilpasning til klimaendringene. Vi har dermed hatt en praktisk tilnærming til bruk av taksonomien som verktøy i dette rammeverket. Vær også oppmerksom på at visse aktiviteter kan være underlagt tilleggskriterier eller strengere kriterier, og dette vil spesifiseres i fotnoter. Mange av taksonomikriteriene under *Do No Significant Harm* og minstekravene til sosiale og styringsmessige forhold dekkes også gjennom vår interne ESG-risikovurdering, og vi vil arbeide kontinuerlig for å sikre videre harmonisering.

DNB anerkjenner fullt samsvar med taksonomien som en *alternativ* vei til grønn finansiering. For å kvalifisere for grønn finansiering, må alle de tekniske screeningkriteriene oppfylles og samsvar med taksonomien må vurderes og valideres av en uavhengig tredjepart. DNB forbeholder seg retten til å vurdere kvaliteten til en vurdering før grønn finansiering innvilges på grunnlag av vurderingen.

Figur 2: Samsvar med EU-taksonomien som en alternativ prosess for å kvalifisere for grønt finansmerke i DNB.

1. Planen er at de resterende fire målene under EU-taksonomien skal tre i kraft 1. januar 2024. Disse er miljømålene: bærekraftig bruk og vern av vann- og havressurser, omstillingen til en sirkulær økonomi, forebygging og kontroll av forurensning, og vern og restaurering av biologisk mangfold og økosystemer. Vær oppmerksom på at disse målene, selv om de er høyst relevante og dekket indirekte i dette rammeverket, ennå ikke er harmonisert med foreslåtte EU-kriterier. Vi forventer å inkludere disse i den neste versjonen av rammeverket, V5.

Del A: Finansiering til bestemte formål

Aktiviteter omfattet av taksonomien som dekkes av rammeverket for bærekraftige produkter

Del A1: Finansiering til bestemte formål etter EU-taksonomien

Denne delen ligger tett opp til EU-taksonomiens tekniske screeningkriterier for vesentlige bidrag til tiltak for å begrense (kategori 1–8) og tilpasse oss klimaendringene (kategori 9). Merk at det finnes unntak, der kriteriene opplistet her ikke nødvendigvis er identiske med taksonomikriteriene. Unntakene inkluderer, men er ikke nødvendigvis begrenset til følgende kategorier og aktiviteter:

For *Grønne bygg* betrakter vi sertifiseringsordningene opplistet i dette rammeverket til å kvalifisere for grønn finansiering, da de dekker et bredt spekter av vesentlige ESG-temaer i bransjen, og vurderes som etablert markedspraksis. Vi godtar også tilslutning til de nyeste nasjonale byggestandardene for utstyr (TEK-17) og tiltak for energieffektivisering i det norske markedet. Under *Ren transport* har vi lagt til aktivitet 4.5, Anleggsmaskiner, som foreløpig ikke dekkes av taksonomien. Til slutt, under *Energi infrastruktur*, aktivitet 3.3 Varme- og kjøleanlegg, er aktivitetene og de tilhørende kriteriene bare delvis i samsvar med EUs kriterier for vesentlige bidrag.

Enhver aktivitet som under EU taksonomien er definert til å bidra vesentlig til begrensning av eller tilpasning til klimaendringene kan finansieres gjennom grønne lån under dette rammeverket. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, aktivitetene ført opp i del A1. Merk at aktivitetene som merkes med kriteriet «omstilling» i taksonomien holdes utenfor dette rammeverket.¹

EU-taksonomien tolkes fortløpende etter beste evne.

1. EU-taksonomien definerer omstillingsaktiviteter som «aktiviteter som foreløpig ikke kan erstattes av lavkarbonalternativer som er teknologisk og økonomisk gjennomførbare, men som bidrar til å begrense klimaendringene og kan komme til å spille en rolle i overgangen til en klimanøytral økonomi». Etter DNBS syn, er omstillingsaktiviteter avgjørende for å kunne begrense klimaendringer. For å gjøre det klart for våre kunder og interessenter, vil vi føre opp aktiviteter og kriterier for omstillingsfinansiering i et eget omstillingsrammeverk. Det eneste unntaket er aktivitet 1.3 Rehabilitering av bygninger, som taksonomien fører opp som en omstillingsaktivitet, men som vi tar med her. Vi vurderer grønn finansiering for rehabilitering av bygninger som etablert markedspraksis, og aktiviteten står også oppført som omfattet av taksonomien under LMAs prinsipper for grønne lån.

1. Grønne bygg

EU-taksonomisektor: Bygg og eiendom

EU-taksonomimål: Begrensning av klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Eiendomssektoren har et stort karbonavtrykk, forbruker mye av verdens energi og genererer betydelige mengder avfall gjennom tilknyttede byggeaktiviteter. Fysisk risiko fra klimaendringer påvirker segmentet, og det er viktig å forstå risikoene og de nødvendige tilpasningsløsningene. Energieffektive nybygg, mer bærekraftige byggeprosjekter, økt renoveringstakt og energieffektiviseringstiltak har en positiv effekt. DNB vil fortsette å tilby grønne lån for å støtte dette i tiden framover.

1.1 Oppføring av nybygg

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
1.1.1	Oppføring av nye boliger eller næringsbygg	• Det primære energibehovet (PED) til bygningen er, eller skal være, minst 10 prosent lavere enn PED-terskelen for et nesten nullenergibygg (NZEB) ifølge nasjonale krav.¹ Bygninger større enn 5 000 m² må også ha en dokumentert beregning av det globale oppvarmingspotensialet (GWP) over livssyklusen, og ved ferdigstilling må bygningen testes for lufttetthet og termisk kontroll,² eller • Bygningen har, eller er designet for og er ment å motta, en miljøsertifisering i tråd med sertifisering og minimumsgrensene spesifisert under: • BREEAM New construction a. Næring: Minimum «Excellent» b. Bolig: Minimum «Very Good» • LEED 'Gold' • Nordic Swan Ecolabel • Miljöbyggnad 'Silver' • Tilsvarende sertifiseringsordninger og nivå³ I tillegg til sertifiseringene nevnt over, må Bygget også ha, eller være ment å motta, en energiattest med karakter A eller B.⁴

1. For boligbygg skal kravet om 10 prosent under NZEB gjelde for minst 75 prosent av bruttoareal (BTA).

2. For boligbygg, utføres beregningen og testingen for et representativt utvalg leilighetstyper.

3. Tilsvarende sertifiseringer er CASBEE, minimum S eller A, BOMA BEST, minimum Gold, HQE, minimum Excellent, og DGNB, minimum Gold.

4. For boligbygg skal kravet om energimerke A eller B gjelde for minst 75 prosent av bruksareal.

1.2 Anskaffelse og eierskap av bygninger

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
1.2.1	Kjøp og forvaltning av fast eiendom	Bygninger oppført etter 31. desember 2020:¹ - Et av de to kriteriene beskrevet under aktivitet 1.1 <i>Oppføring av nybygg</i> og hvis bygget er et stort næringsbygg (med en effektiv nominell nytteeffekt for varmeanlegg, anlegg for kombinert romoppvarming og ventilasjon, klimaanlegg eller anlegg for kombinert klima- og ventilasjonsanlegg på over 290 kW)³, drives den effektivt gjennom overvåking og vurdering av energiytelsen, Bygninger oppført før 31. desember 2020:¹ - Bygget har et energimerke som reflekterer at det er i den øvre 15 prosenten av den nasjonale eller regionale bygningsmassen.² Hvis bygget er et stort næringsbygg (med en effektiv nominell nytteeffekt for varmeanlegg, anlegg for kombinert romoppvarming og ventilasjon, klimaanlegg eller anlegg for kombinert klima- og ventilasjonsanlegg på over 290 kW)³, drives den effektivt gjennom overvåking og vurdering av energiytelsen, eller - Bygget har sertifisering i tråd med ordningene og minimumsgrensene spesifisert under: BREEAM New construction «Very Good» - BREEAM In-Use «Excellent» - LEED 'Gold' - Nordic Swan Ecolabel - Miljöbyggnad 'Silver' - Tilsvarende sertifiseringsordninger og nivå⁴ I tillegg til sertifiseringene nevnt over, må bygget også ha en energiattest med karakter A eller B.

1.3 Bygningsrehabilitering

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
1.3.1	Arbeid i alle faser med bygge- og anleggsarbeider	Rehabilitering av eksisterende bygg som fører til en reduksjon i beregnet levert energi på minst 30 prosent, målt i kWh per oppvarmet kvadratmeter per år, ifølge energimerkingen og/eller energiberegninger, sammenliknet med byggets opprinnelige energiytelse før rehabiliteringen.

1. Bygget før/etter 31. desember 2020 defineres ut fra dato for innsending av en fullstendig byggesøknad.

2. I norsk kontekst har man ikke i skrivende stund definert den øvre 15-prosenten. I påvente av dette har DNB satt et midlertidig krav om energiattest med karakter A eller B som tilsvarende den øvre 15-prosenten. Hvis en bygning ikke lenger er i den øvre 15-prosenten i løpet av lånets løpetid, vil ikke lånet lenger være kvalifisert for grønn finansiering. For boligbygg bør minstenivået for energiattesten eller det å være i den øvre 15-prosenten gjelde for minst 75 prosent av BTA.

3. Hvis dokumentasjonen for terskelen på 290 kW ikke er på plass, vil et stort næringsbygg alternativt defineres som et bygg som er større enn 5 000 m²

4. Tilsvarende sertifiseringer er CASBEE, minimum S eller A, BOMA BEST, minimum Gold, HQE, minimum Excellent, og DGNB, minimum Gold.

1.4 Energieffektivitet i bygninger

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
1.4.1	Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr. Enkelte rehabiliteringstiltak inkluderer: - o tilleggisolering av eksisterende klimaskjermkomponenter (vegger, tak, kjellere og første etasje, forbedret lufttetthet) - o utskifting av eksisterende vinduer/dører med nye energieffektive vinduer/dører - o installasjon og utskifting av energieffektive lyskilder - o installasjon, utskifting, vedlikehold og reparasjon av varme-, ventilasjons-, klima- og varmtvannsanlegg - o installasjon av kjøkken- og sanitærarmaturer med lavt vann- og energiforbruk	• I norsk kontekst må aktivitetene under kategori 1.4 etterleve gjeldende teknisk byggeforskrift der det er aktuelt. For aktiviteter som ikke dekkes av denne forskriften, skal man bruke den beste teknologien som er kommersielt tilgjengelig, eller • Aktiviteten må etterleve minstekravene for enkeltkomponenter og –systemer.¹ Der det er relevant, bør komponentene og systemene tilhøre de to beste energieffektivitetsklassene i tråd med <u>Forordning (EU) 2017/1369</u>. • Maksimum vanngjennomstrømning 6 liter/min. sertifisert ved hjelp av eksisterende EU-merking.
1.4.2	Installasjon, vedlikehold og reparasjon av instrumenter og innretninger for måling, regulering og kontroll av bygningers energiytelse, f.eks.: - o soneinndelte termostatsystemer og sensorutstyr, inkludert bevegelses- og dagslysstyring - o bygningsautomasjon og -kontrollsystemer, energioppfølgingssystemer (EOS), lysstyringssystemer og energistyringssystemer (EMS) - o smartmålere for varme, kjøling og elektrisitet - o fasade- og takelementer med solskjermings- eller solstyringsfunksjon, inkludert elementer som fremmer dyrking av vegetasjon	

1. Se [direktiv 2010/31/EU](#) om bygningers energiytelse for gjeldende nasjonale tiltak.

1.5 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ladestasjoner for elektriske kjøretøy

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
1.5.1	Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ladestasjoner for elektriske kjøretøyer i bygninger (og parkeringsplasser ved bygninger).	

Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
1.6.1	Aktiviteten består av ett av følgende enkelttiltak: Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ○ solcelleanlegg, varmtvannspaneler og solvarmeanlegg til varmtvannsanlegg ○ vindmøller ○ varme eller elektrisk energilagringssystemer og teknisk tilleggsutstyr ○ høyeffektive mikrokraftvarmeverker basert på konsentrert solenergi, termisk solvarme eller biomasseavfall ○ varmeveksler/gjenvinningssystemer ○ supplerende teknisk utstyr for aktiviteter oppført ovenfor Installasjon, vedlikehold, reparasjon og oppgradering av varmepumper.	• Installert på stedet som tekniske byggesystemer. • Varmepumper må bidra til oppnåelse av målene for fornybar energi fra varming og kjøling, i tråd med EU-direktivet for fornybar energi (EU 2018/2001) for å kvalifisere for grønn finansiering.

Generelle unntak fra denne kategorien

- Energieffektivitetsforbedringer som krever bruk av fossilt brensel.
- Aktiviteter knyttet til bygninger som brukes direkte til leting, utvinning, raffinering og distribusjon av fossilt brensel.
- Aktiviteter knyttet til bygninger som brukes direkte til kryptoutvinning.
- Geotermisk energi med kjent utslippsintensitet på over 100 gCO₂/kWh.
- Smartmålere for naturgass.
- Ventilasjons- og klimaanlegg drevet av fossilt brensel.
- Gasskjeler.

2. Fornybar energi

EU-taksonomisektor: Energi

EU-taksonomimål: Tiltak for å begrense klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Fra et globalt perspektiv er kraftproduksjon en sektor med høye utslipp på grunn av sektorens store andel av fossilt brensel uten CO₂-håndtering. Dette gir en betydelig mulighet for avkarbonisering, da den voksende andelen fornybar kraftproduksjon utgjør en sentral del av den globale energiomstillingen, og legger til rette for økt elektrifisering av samfunnet. Fornybar energi (primært vann-, vind- og solkraft) nådde rekordhøye 8 809 TWh i 2022. Mesteparten av veksten på 7 prosent fra året før kom fra vind- og solkraft. Andelen fornybar energi i den globale kraftproduksjonen nådde 30 prosent i 2022.¹

2.1 Strømproduksjon

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
2.1.1	Oppføring, drift og vedlikehold av strømproduksjon fra: - o solcelleteknologi - o vindkraft - o havenergi - o konsentrert solenergi	• Alle nye byggeprosjekter på nye områder (engelsk: Greenfield) etter rammeverkets kategori 2 trenger en miljøkonsekvensanalyse verifisert av en uavhengig tredjepart.² • Minst 85 prosent av den produserte elektrisiteten fra konsentrert solenergi må komme fra solenergi.³
2.1.2	Oppføring, drift og vedlikehold av geotermisk elektrisitetsproduksjon.	• Livsløpsutslipp lavere enn 100 g CO₂e/kWh. Kvantifiserte livsløpsutslipp må verifiseres av en uavhengig tredjepart.
2.1.3	Oppføring, drift og vedlikehold av vannkraftproduksjon.	Aktiviteten oppfyller en av følgende: • Anlegget er et elvekraftverk og har ikke kunstig reservoar.⁴ • Effekttetthet over 5 W/m². • Livsløpsutslipp lavere enn 100 g CO₂e/kWh. Kvantifiserte livsløpsutslipp må verifiseres av en uavhengig tredjepart.^{5,6}

1. Energy Institute 2023 'Statistical Review of World Energy' <https://www.energyinst.org/statistical-review>.

2. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier. Vi gjør oppmerksom på at kriteriet ikke omfatter garantier i en tidlig fase av prosjektet eller nybyggglån (aktivitet før anleggsarbeidet igangsettes), ettersom miljøkonsekvensanalyser blir utført senere i prosessen.

3. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier.

4. Elnkraftverk definert med maksimum lagringskapasitet på 24-timers produksjon.

5. DNB vurderer at norske vannkraftverk med gyldig konsesjon fra NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) har vist seg å operere innenfor de regulatoriske kravene, i samsvar med livsløpsutslippskravene (Norsk institutt for bærekraftsforskning modellerte gjennomsnittlige utslipp fra norske vannkraftverk på livsløpsbasis til 3,33 g CO₂e/kWh i 2019, godt under livsløpsutslippskravet på maks 100 g). Slike kraftverk kan i hvert enkelt tilfelle betraktes som unntatt fra kravet om å framlegge en livsløpsutslippsanalyse for å dokumentere at kriteriene i rammeverket er oppfylt. Sustainabilitys bemerkning imidlertid at studien er basert på et utvalg, og garanterer ikke full etterlevelse av de gitte terskelverdiene. Selskapet oppfordrer derfor DNB til å rapportere på emisjonsintensiteten til de relevante prosjektene som er godkjente etter NVE-kriteriene.

6. Den lange levetiden til vannkraftanlegg betyr at nybygde anlegg sikrer kraftproduksjon i veldig lang tid, noe som taler for lavere terskelverdier for nye anlegg. Sustainabilitys oppfordrer DNB til å fortrinnsvis velge prosjekter med utslippsintensitet under 50 g CO₂e/kWh eller effekttetthet over 10 W/m².

3. Energiinfrastruktur

EU-taksonomisektor: Energi

EU-taksonomimål: Tiltak for å begrense klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Overførings- og distribusjonsnett, energilagring og (nye) tjenester innen energieffektivisering og etterspørselsstyring er viktige infrastrukturelementer for å muliggjøre den globale energiomstillingen. DNB vil fortsette å støtte energiomstillingen ved å finansiere energirelatert kritisk infrastruktur og ren teknologi.

3.1 Strømnett

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
3.1.1	Oppføring, drift og vedlikehold av: - overførings- og distribusjonsnett - sammenkoblinger og transformatorer - avansert måleinfrastruktur og tiltak for nettfleksibilitet (f.eks. smarte nett) - annen støtteinfrastruktur beregnet til hvilken som helst av de ovennevnte	- Alle nye byggeprosjekter på nye områder (engelsk: Greenfield) etter rammeverkets kategori 3 må ha en miljøkonsekvensanalyse verifisert av en uavhengig tredjepart.¹ Aktiviteten oppfyller en av følgende: - Systemet² er det sammenkoblede europeiske systemet, dvs. de sammenkoblede kontrollområdene i EU, Norge, Sveits, Storbritannia og de underliggende systemene.³ - Over 67 prosent av den nylig aktiverte produksjonskapasiteten i systemet ligger under utslippsgrensen på 100 g CO₂e/kWh.⁴ - Den gjennomsnittlige utslippsfaktoren for systemnettet er under grenseverdien på 100 g CO₂e/kWh. - Direkte tilkoblinger, eller utvidelse av eksisterende direkte tilkoblinger for fornybare energikilder.

3.2 Lagring av elektrisitet

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
3.2.1	Oppføring, drift og vedlikehold av energilagringsanlegg som senere tilbakefører energien i form av elektrisitet, inkludert men ikke begrenset til: Batterienergilagringssystemer (BESS), hydrogen, pumpekraft.	- Lagringsmediet bør være i samsvar med relevante retningslinjer for beste praksis for bærekraft for den aktuelle teknologien.⁵ - Produksjonen av lagringsmediet må oppfylle kriteriene for rammeverkets kategori 5. Pumpekraftverk må kobles til vannkraftanlegg som oppfyller kriteriene i dette rammeverket.

1. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier. Vi gjør oppmerksom på at kriteriet ikke omfatter garantier i en tidlig fase av prosjektet eller nybyggglån (aktivitet før anleggsarbeidet igangsettes), ettersom miljøkonsekvensanalyser blir utført senere i prosessen.

2. Et «system» betyr kraftreguleringsområdet i overførings- eller distribusjonsnettet der infrastrukturen eller utstyret er installert. Overføringssystemer kan omfatte produksjonskapasitet som er koblet til underordnede distribusjonssystemer.

3. Sustainalytics bemerker at DNB har valgt å harmonisere disse kriteriene med EU-taksonomien. Sustainalytics bemerker videre at det har blitt vanlig praksis i markedet å finansiere overføring og distribusjon av prosjekter eller objekter som hovedsakelig brukes til å overføre eller muliggjøre bruk av fornybar energi. Å ikke kreve at prosjektene eller objektene er i samsvar med terskelverdier for utslippsintensitet eller overgangsbaner avviker dermed fra vanlig praksis, som kan gjøre det mulig å finansiere overføring av karbonintensiv energi.

4. Målt over en rullerende 5-års periode.

5. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier.

3.3 Varme- og kjølesystemer¹

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
3.3.1	Oppføring, drift og vedlikehold av fjernvarme- og/eller fjernkjølesystemer med tilhørende produksjonsanlegg og infrastruktur. ²	• Distribusjonssystemer som bruker minst 50 prosent fornybar energi, 50 prosent spillvarme, 75 prosent kraftvarme eller en 50 prosent kombinasjon av slik energi og varme. • Geotermisk varme/energi bør ha livsløpsutslipp under 100 gCO₂e/kWh. Kvantifiserte utslipp verifiseres av en uavhengig tredjepart. • Biomasse fra skog- og jordbruk fra regioner med utilfredsstillende nasjonale eller regionale regler for bærekraftig skog- og/eller jordbruk kan underlegges tilleggskrav for sertifisering.⁴
3.3.2	Oppføring, drift og vedlikehold av elektriske varmepumper. ³	• Det globale oppvarmingspotensialet til kjølemiddelet overstiger ikke 675.⁵ • Energieffektivitetskrav etter <u>Direktiv 2009/125/EC</u> må oppfylles.
3.3.3	Oppføring, drift og vedlikehold av fjernvarme- og/eller fjernkjølesystemer ved hjelp av avfallsforbrenning med energigjenvinning fra fast kommunalt avfall og/eller energigjenvinning fra farlige materialer.	• Avfallsforbrenning med energigjenvinning bør være svært effektiv til varme-/kraftproduksjon og ha høy gjenvinningsgrad for bunnaske.⁶ • Beste praksis bør brukes for å minimere utslipp til luft, jord og vann.⁷

Generelle unntak fra denne kategorien

Overførings- og/eller distribusjonssystemer som utelukkende og/eller direkte kobler elektrisitet produsert fra fossilt brensel til nettet.

1. Kriteriene i denne delen er bare delvis harmonisert med aktivitetene og kriteriene i EU-taksonomien ettersom det er behov for en praktisk tilnærming til sektorer der det er vanlig å finansiere en bredere kombinasjon av aktiviteter i ett lån. DNB har fortsatt til hensikt å sikre at de finansierte aktivitetene bidrar positivt til EUs miljømål. DNB forbeholder seg retten til å be om mer detaljert bærekraftsrelatert informasjon fra sak til sak ved utlån til aktiviteter som faller inn under denne kategorien i rammeverket.

2. Dette inkluderer anlegg for kraftvarmeproduksjon fra enhver kilde som oppfyller tilknyttede kriterier.

3. Bedrifter oppfordres sterkt til å forplikte seg til å fremme robust kontroll, deteksjon og overvåking av kjølemiddelekkasjer, samtidig som de sørger for gjenvinning, resirkulering eller destruksjon av kjølemidler ved endt levetid.

4. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier.

5. Globalt oppvarmingspotensial er potensialet for at et stoff bidrar til klimaendringer. Det globale oppvarmingspotensialet til et kjølemiddel definerer dens globale oppvarmingspotensial i forhold til CO₂e. Verdien beskriver den globale oppvarmingseffekten over en viss tidsperiode. For kjølemidler, er perioden vanligvis 100 år. For eksempel er det globale oppvarmingspotensialet til kjølemiddelet R-134a 1 430, noe som betyr at 1 kg R134a bidrar 1.430 ganger så mye til drivhuseffekten som 1 kg CO₂ i løpet av 100 år etter utslipp.

6. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier.

7. Dette kriteriet kommer i tillegg til taksonomiens kriterier.

4. Ren transport

EU-taksonomisektor: Transport

EU-taksonomimål: Tiltak for å begrense klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Transportsektoren er en betydelig bidragsyter til klimagassutslipp, og den voksende verdensbefolkningen fører til en årlig økning i menneskelig mobilitet og varetransport. Elektrifisering av gods- og passasjerskip, personbiler, lette nyttekjøretøy og busser framstår som en nøkkelaktivitet her. Samtidig er utviklingen av alternativt brensel som hydrogen og brenselceller kritisk for større godskjøretøy og -fartøy, og det samme gjelder videreutviklingen av den nødvendige infrastrukturen. Sirkulær utnyttelse av komponenter fra brukte kjøretøy spiller en viktig rolle, og utfordringen med å skaffe de nødvendige metallene som kreves for batteriproduksjon er fortsatt et presserende problem i bransjen.

4.1 Godstransport på vei eller med jernbane

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
4.1.1	Kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av kjøretøy for godstransport på vei og med jernbane.	Kjøretøy, tog og godsvogner uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy

4.2 Personbiler, bytransport og hjelpemidler for personlig mobilitet

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
4.2.1	Kjøp, finansiering, utleie, leasing og drift av kjøretøy i klassene M1, N1 eller L. Dette inkluderer kjøretøy med maks 8 seter (M1), pickuper og varebiler som ikke overstiger 3,5 tonn (N1) og 2- og 3-hjulede kjøretøy og firehjulinger (L).	Nullutslippstransport uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy
4.2.2	Kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av kjøretøy for persontransport i byer og forsteder. Dette inkluderer buss, trikk, sporvogn, trolleybuss, undergrunnsbane og høybane.	Nullutslippstransport uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy
4.2.3	Salg, kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av hjelpemidler for personlig mobilitet eller transport der framdriften kommer fra brukerens fysiske aktivitet, en nullutslippsmotor, eller begge deler. Dette inkluderer levering av godstransporttjenester med (laste)sykler.	Hjelpemidlene for personlig mobilitet kan brukes på samme offentlige infrastruktur som sykler og fotgjengere

4.4 Transport på vann

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
4.3.1	Kjøp, finansiering, leasing, utleie, charter og drift av gods- og passasjerfartøyer, inkludert, men ikke begrenset til ferger, båttaxier, cruiseskip, slepebåter, isbrytere osv.	Nullutslippsfartøyer uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy.

4.4 Infrastruktur for lavkarbontransport og personlig mobilitet

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
4.4.1	Infrastruktur som legger til rette for lavkarbontransport på vann. Oppføring, modernisering, drift og vedlikehold av infrastruktur som er nødvendig for drift av fartøyer uten direkte CO ₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy eller for havnens egen drift, samt infrastruktur for omlasting.	Aktiviteten oppfyller ett eller flere av følgende kriterier: - infrastrukturen er beregnet til drift av nullutslippsfartøyer uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy: elektrisk lading, hydrogenbasert tanking - infrastrukturen er beregnet til levering av landstrøm til fartøyer som ligger til kai, eller til å utføre havnens egne operasjoner uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy - infrastrukturen og anleggene er beregnet til omlasting av frakt.
4.4.2	Infrastruktur som legger til rette for lavkarbon veitransport og offentlig transport. Oppføring, modernisering, drift og vedlikehold av infrastruktur som er nødvendig for veitransport uten direkte CO ₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy, samt infrastruktur beregnet til omlasting, og infrastruktur som er nødvendig for drift av bytransport eller for havnens egen drift.	Aktiviteten oppfyller ett eller flere av følgende kriterier: - infrastrukturen er beregnet til drift av kjøretøy uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy: elektriske ladepunkter, oppgraderinger av strømmettet, hydrogenstasjoner eller elektriske veisystemer - infrastrukturen og anleggene er beregnet til omlasting av gods mellom transportformene - infrastrukturen og anleggene er beregnet til persontransport i byer og forsteder
4.4.3	Oppføring, modernisering, vedlikehold og drift av infrastruktur for personlig mobilitet, inkludert bygging av veier, motorveibroer, tunneler og annen infrastruktur for fotgjengere og for sykler med eller uten elektrisk hjelpemotor.	Infrastrukturen som er anlagt og drives er beregnet til personlig mobilitet eller sykkellogistikk: fortauer, sykkelstier og fotgjengersoner, elektrisk lading og hydrogentankanlegg for kjøretøy for personlig mobilitet.

4.5 Anleggsmaskiner

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
4.5.1	Kjøp, finansiering, leie, leasing og drift av anleggsmaskiner som gravemaskiner, gaffeltrucker og heisekraner. ¹	Kjøretøy uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy.

Generelle unntak fra denne kategorien

- Lastebiler beregnet til transport av fossilt brensel eller fossilt brensel blandet med alternativt brensel.
- Tankcontainere til transport av fossilt brensel eller fossilt brensel blandet med alternativt brensel.
- Jernbanelinjer og -drift der fossilt brensel står for mer enn 50 prosent av godstransporten (målt i t/km).
- Nye byggeprosjekter, oppgradering av eksisterende veiinfrastruktur som veier, veibroer, parkeringsanlegg (også hvis infrastruktur for lading og alternativt drivstoff er inkludert).
- Når det gjelder fabrikker for produksjon av elbiler, ekskluderes tilleggsdeler som rammen, seter osv., da disse ikke betraktes som spesialdeler utelukkende for el- og hybridbiler

1. Merk at aktiviteten dekkes ikke av EU-taksonomien (per september 2023).

5. Produksjon

EU-taksonomisektor: Produksjon

EU-taksonomimål: Begrensning av klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

DNB

Kort om viktigheten for sektoren

Den store og mangfoldige produksjonssektoren er avgjørende for omstillingen til et lavutslippssamfunn. Sektoren har et stort karbonavtrykk, primært på grunn av energiforbruket. Teknologisk innovasjon, inkludert bruk av hydrogen og karbonfangst, er nødvendig for å redusere utslippene ytterligere. Samtidig er sektoren en sentral del av løsningen – gjennom produksjon av batterier, hydrogen, lavkarbontransport og utstyr for fornybar energi (for å nevne noen nøkkelområder) tilrettelegger sektoren for den bærekraftige omstillingen i samfunnet som helhet.

5.1 Batteriproduksjon

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
5.1.1	Produksjon, og resirkulering etter endt levetid av: - oppladbare batterier og batteripakker - akkumulatorer til transport, stasjonær og ekstern energiforsyning og andre industrielle bruksområder - de respektive komponentene	Den økonomiske aktiviteten produserer oppladbare batterier, batteripakker og akkumulatorer (og deres respektive komponenter), inkludert fra sekundære råvarer, som fører til betydelige reduksjoner i klimagassutslipp innen transport, stasjonær og ekstern energilagring og andre industrielle bruksområder.

5.2 Produksjon av energieffektivitetsutstyr for bygninger

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
5.2.1	Produksjon av energieffektivitetsutstyr for bygninger.	- Den økonomiske aktiviteten produserer ett eller flere av følgende produkter og deres nøkkelkomponenter:^{1, 2} - vinduer og dører med U-verdi lavere enn eller lik henholdsvis 1,0 W/m²K eller 1,2 W/m²K - ytterveggsystemer med U-verdi lavere enn eller lik 0,5 W/m²K - taktekkingssystemer med U-verdi lavere enn eller lik 0,3 W/m²K - isolasjonsprodukter med en lambdaverdi lavere enn eller lik 0,06 W/mK - lyskilder, systemer for romoppvarming og varmtvannssystemer for boliger³ - kjøle- og ventilasjonssystemer³

1. I norsk sammenheng anses produkt og nøkkelkomponenter oppført her å møte kriteriene dersom de møter kriteriene i nyeste tekniske byggeforskriftene (se punkt 1.4).

2. Merk at listen under ikke er uttømmende – se EU-taksonomien for alle relevante aktiviteter med kriterier.

3. Rangert i de to høyeste energieffektivitetsklassene i henhold til [forordning \(EU\) 2017/1369](#).

5.3 Produksjon av utstyr til produksjon og bruk av hydrogen

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
5.3.1	Produksjon av utstyr til framstilling og bruk av hydrogen.	Den økonomiske aktiviteten lager utstyr til produksjon av hydrogen som etterlever kriteriene under aktivitet 5.4 <i>produksjon av hydrogen</i> i dette rammeverket.

5.4 Produksjon av hydrogen

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
5.4.1	Produksjon av hydrogen og hydrogenbasert syntetisk brensel.	- Aktiviteten oppfyller kravet om reduserte klimagassutslipp i løpet av livssyklusen på 73,4 prosent for hydrogen og 70 prosent for hydrogenbasert syntetisk brensel, sammenlignet med fossilt drivstoff på 94 g CO₂e/MJ^{1, 2} - Når CO₂ som ellers ville blitt sluppet ut fra produksjonsprosessen fanges for lagring under bakken, fraktes og lagres CO₂ under bakken i tråd med kriteriene for kategori 6.3 <i>Transport og lagring av fanget CO₂</i> i dette rammeverket.

5.5 Produksjon av lavkarbonteknologi til transport

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
5.5.1	Produksjon, reparasjon, vedlikehold, ettermontering, gjenbruk og oppgradering av transportkjøretøyer, rullende materiell og fartøyer med lavt karbonavtrykk.	- Den økonomiske aktiviteten produserer, reparerer, vedlikeholder, ettermonterer, gjenbruker eller oppgraderer: - tog, passasjervogner og godsvogner uten direkte CO₂-utslipp fra gjenstanden/kjøretøy - persontransport i byer, forsteder og på veier, der kjøretøyene har ingen skadelige eksosutslipp - hjelpemidler for personlig mobilitet med framdrift fra brukerens fysiske aktivitet, en nullutslippsmotor, eller begge deler - nullutslippsfartøyer for gods- og persontransport på indre vannveier uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy - nullutslipps sjø- og kystfartøyer for gods- og persontransport, og fartøyer for havnedrift og hjelpevirksomhet uten direkte CO₂ utslipp fra gjenstanden/kjøretøy

1 For klarhetens skyld: Grønt hydrogen som produseres ved hjelp av elektrolyse drevet av fornybar energi, eller ved hjelp av biomasse fra 100 prosent bærekraftige kilder omfattes ettersom det oppfyller kriteriene i aktivitet 5.4. Ved produksjon av syntetisk brensel basert på grønt hydrogen må ikke CO₂-en komme fra fossilt brensel.

2. Sustainalytics bemerker at DNB har valgt å harmonisere disse kriteriene med EU-taksonomien. Sustainalytics ser positivt på fastsettelsen av en terskelverdi for produksjon av hydrogen, men bemerker samtidig at DNB har til hensikt å finansiere eller refinansiere produksjon av blått hydrogen ved hjelp av fossilt brensel med karbonfangst og -lagring. Sustainalytics anerkjenner produksjon av blått hydrogen som en omstillingsaktivitet som spiller en rolle i oppskaleringen av hydrogenproduksjonen, men bemerker samtidig at en dyp avkarbonisering av hydrogenproduksjonen vil kreve et skifte bort fra avhengigheten av fossilt brensel. Sustainalytics oppfordrer derfor DNB til å bidra til å legge til rette for dette skiftet og til å fortrinnsvis velge prosjekter som innebærer produksjon av grønt hydrogen, det vil si produksjon som kun er basert på fornybare energikilder.

5.6 Produksjon av andre lavkarbonteknologier

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
5.6.1	Produksjon av teknologier som tar sikte på betydelige reduksjoner av klimagassutslipp i andre sektorer av økonomien, der disse teknologiene ikke dekkes spesifikt i avsnittet om produksjon i dette rammeverket. Slike teknologier inkluderer, men er ikke begrenset til, moduler og tilleggsutstyr for karbonfangst.¹	• Den økonomiske aktiviteten produserer teknologier som tar sikte på og viser betydelige besparelser i klimagassutslipp over hele livssyklusen sammenlignet med den alternative teknologien, produktet eller løsningen med best resultat som finnes på markedet.^{2, 3} • Kvantifiserte besparelser i klimagassutslipp over hele livssyklusen må verifiseres av en uavhengig tredjepart.

5.7 Produksjon av fornybar energiteknologi

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
5.7.1	Den økonomiske aktiviteten produserer fornybar energiteknologi.	• De finansierte produksjonsanleggene må i sin helhet være rettet mot produksjon av teknologi, komponenter og utstyr for fornybar energi.

Generelle unntak fra denne kategorien

- Alle fartøy som er beregnet til transport av fossilt brensel eller fossilt brensel blandet med alternativt brensel (> 50 prosent andel fossilt brensel), og tog og vogner for godstransport med hovedformål å frakte fossilt brensel (> 25 prosent andel fossilt brensel).³
- For lasteskip, oljetankere eller fartøy som utelukkende eller hovedsakelig frakter kull og olje (i masse).
- Tankcontainere til transport av fossilt brensel eller fossilt brensel blandet med alternativt brensel.
- Fartøyer som er beregnet til bygging av fornybar energi til havs, og som skal brukes til andre formål innen offshore olje og gass, med forbehold om en kvote på 10 prosent bruk i disse sektorene.⁴
- Ved produksjon av syntetisk brensel basert på grønt hydrogen vil ikke CO₂-en komme fra fossilt brensel.
- Teknologier som er utviklet eller beregnet til prosesser knyttet til produksjon av fossilt brensel.

1. DNB har informert Sustainalytics om at dersom denne finansieringen gjelder virksomheter i sektorer som er vanskelige å avkarbonisere, for eksempel aluminium, sement og stål, vil utlånskriteriene omfatte samsvar med de relevante terskelverdiene for avkarbonisering fastsatt i EU-taksonomien.

2. Dette omfatter produksjon av husholdningsapparater som tilhører de to beste energieffektivitetsklassene til det relevante EU-energimerket.

3. Basert på kriteriene for ren transport fra Climate Bonds Initiative (CBI), som finnes på: <https://www.climatebonds.net/standard/transport>.

4. DNB har opplyst til Sustainalytics at kvoten på 10 prosent er hovedsakelig knyttet til olje- og gassinnstallasjoner offshore som tas ut av drift. DNB har videre bekreftet at terskelen på 10 prosent vil dekkes i den relevante lånedokumentasjonen. Sustainalytics bemerker også at fartøyene kan bli drevet av konvensjonelt brensel, og oppfordrer DNB til å gå over til lavkarbonbrensel der det er mulig.

6. Vannforsyning, avfallshåndtering og sanering

EU-taksonomisektor: Vannforsyning, avløp, avfallshåndtering og sanering

EU-taksonomimål: Tiltak for å begrense klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Sektoren står for en liten andel av de direkte klimagassutslippene, men har et stort potensial for å bidra til utslippsreduksjoner i andre deler av økonomien gjennom avfallsforebygging, kildesortering, gjenbruk og gjenvinning. Sektoren spiller en nøkkelrolle i løsning av andre miljøutfordringer, for eksempel tilgang til ferskvann, forebygging av forurensning, overgangen til en sirkulær økonomi og beskyttelse av lokale økosystemer.

6.1 Vannforsyning og -forvaltning

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
6.1.1	Oppføring, utvidelse og drift av anlegg for oppsamling og rensing av avløpsvann.	Avløpsrenseanleggets nettoenergiforbruk er lik eller lavere enn 35 kWh, 25 kWh eller 20 kWh per personekvivalent (pe) per år for renseanlegg med en kapasitet på henholdsvis under 10 000 pe, mellom 10 000 og 100 000 pe og over 100 000 pe¹
6.1.2	Oppføring, utvidelse og drift av systemer for oppsamling, behandling og forsyning av vann.	Vannforsyningssystemet oppfyller ett av følgende kriterier: - netto gjennomsnittlig energiforbruk til uttak og behandling er lik eller lavere enn 0,5 kWh per kubikkmeter produsert vann. - lekkasjenivået er enten beregnet ved hjelp av Infrastructure Leakage Index-metoden og terskelverdien er lik eller lavere enn 1,5, eller er beregnet ved hjelp av en annen egnet metode.²

1. Netto energiforbruk til drift av avløpsrenseanlegget kan vurdere tiltak for å redusere energiforbruket knyttet til kildekontroll og energiproduksjon i systemet.

2. Se [EUs Taxonomy Compass](#) for mer informasjon.

6.1 Vannforsyning og -forvaltning, forts.

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
6.1.3	Bidrag til fornyelse av oppsamling og rensing av avløpsvann.	• Fornyelsen av et innsamlingssystem forbedrer energieffektiviteten ved å redusere det gjennomsnittlige energiforbruket med 20 prosent sammenlignet med egen referanseytteevne i gjennomsnitt over tre år, påvist på årsbasis. • Fornyelsen av et avløpsrenseanlegg forbedrer energieffektiviteten ved å redusere systemets gjennomsnittlige energiforbruk med minst 20 prosent sammenlignet med egen referanseytteevne i gjennomsnitt over tre år, påvist på årsbasis.
6.1.4	Bidrag til fornyelse av vannoppsamlings-, behandlings- og forsyningssystemer.	• Redusere systemets gjennomsnittlige nettoenergiforbruk med minst 20 prosent, sammenlignet med egen baseline ytteevne i gjennomsnitt over tre år. • Tette gapet mellom dagens lekkasjenivå og gjennomsnittet over tre år med minst 20 prosent.

6.2 Avfallshåndtering og sanering

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
6.2.1	Materialgjenvinning fra ikke-farlig avfall.	• Aktiviteten omdanner minst 50 prosent, målt i vekt, av det behandlede, separat innsamlede, ikke-farlige avfallet til sekundære råvarer som er egnet til å erstatte nye materialer i produksjonsprosessene.

6.3 Transport og lagring av fanget CO₂

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
6.3.1	Transport av fanget CO ₂ via alle transportformer, samt bygging og drift av fanget CO ₂ -rørledninger og ombygging av gassnettverk der hovedformålet er integrering av fanget CO ₂ .	Aktiviteten oppfylles alle kriteriene nedenfor: • CO₂-en fraktet fra anlegget der det ble fanget til injeksjonspunktet fører ikke til CO₂-lekkasjer på mer enn 0,5 prosent av massen av transportert CO₂ • CO₂-en leveres til et permanent CO₂ lagringssted som oppfylles kriteriene i EU-taksonomien for geologisk lagring av CO₂ under bakken, eller til andre transportmåter som fører til et permanent CO₂-lagringssted som oppfylles disse kriteriene.¹ • Egnede systemer for lekkasjedeteksjon er tatt i bruk, og det foreligger en overvåkingsplan som er verifisert av en uavhengig tredjepart. • Aktiviteten kan omfatte installasjon av ressurser som øker fleksibiliteten og forbedrer styringen av et eksisterende nettverk.
6.3.2	Permanent lagring av fanget CO ₂ under bakken i egnede geologiske formasjoner.	Aktiviteten oppfylles alle kriteriene nedenfor: • Beskrivelse og vurdering av det potensielle lagringskomplekset og det omkringliggende området utføres for å fastslå om den geologiske formasjonen er egnet som CO₂-lagringssted.² • For drift av underjordiske geologiske CO₂-lagringssteder, inkludert stenging og forpliktelser etter stenging: a. egnede systemer for lekkasjedeteksjon er implementert for å forhindre utslipp under drift b. det foreligger en plan for overvåking av injeksjonsanleggene, lagringskomplekset og, der dette er aktuelt, det omkringliggende miljøet, og de regelmessige rapportene kontrolleres av den kompetente nasjonale myndigheten • Når det gjelder leting etter og drift av lagringsanlegg i EU, er aktiviteten i samsvar med <u>direktiv 2009/31/EF</u>. Når det gjelder leting etter og drift av lagringssteder i tredjeland, er aktiviteten i samsvar med <u>ISO 27914:2017</u> for geologisk lagring av CO₂.

1: Slik vi tolker dette kriteriet, kan transport av fanget CO₂ mellom midlertidige lagringssteder være omfattet av taksonomien dersom det permanente lagringsstedet er kjent og kommunisert, og 2) stedet oppfylles kriteriene under aktivitet 6.3.2 i rammeverket.

2. Se artikkel 3, punkt 8 i Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/31/EF for mer informasjon.

7. Skogbruk

EU-taksonomisektor: Skogbruk

EU-taksonomimål: Begrensning av klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Skogbrukindustrien leverer et bredt spekter av produkter til daglig bruk for forbrukere. Skogen er en fornybar ressurs hvis den forvaltes på bærekraftig måte, og er en kilde til biobaserte materialer og bioenergi. Skogen spiller en avgjørende rolle for miljøet ved at den fungerer som et svært effektivt karbonlager. Det vedvarende problemet med avskoging kaster imidlertid en skygge over denne kritiske miljøfunksjonen. Dette fører ikke bare til ødeleggelse av habitater og tap av biologisk mangfold, men forsterker også utslippet av klimagasser i atmosfæren, noe som forverrer den globale klimautfordringen vi står overfor.

7.1 Skogbruk

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
7.1.1	Etablering av skog, skogforvaltning eller rehabilitering og restaurering av skog.	• Skogsmark som oppfyller en av følgende sertifiseringer¹: ○ Forest Stewardship Council (FSC) ○ Norsk PEFC skogstandard (Programme for the Endorsement of Forest Certification)

1. Selv om disse sertifiseringene dekker mange av de tekniske screeningkriteriene i EU-taksonomien, inkludert elementer fra ikke påføre vesentlig skade, kan vi for øyeblikket ikke garantere at de sikrer at kriteriene for vesentlige bidrag oppfylles fullt ut.

8. Informasjon og kommunikasjon

EU-taksonomisektor: Informasjon og kommunikasjon

EU-taksonomimål: Begrensning av klimaendringene

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Ved å øke vår forståelse av årsakene til og konsekvensene av klimaendringene kan vi sørge for at vi finner, iverksetter og tilpasser de mest nødvendige og effektive tiltakene for begrensning av klimaendringene der det er nødvendig. Det er behov for mer og bedre data for å oppnå dette innenfor relevante sektorer og på tvers av geografiske områder.

8.1 Informasjon og kommunikasjon

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
8.1.1	Datadrevne løsninger for reduksjon av klimagassutslipp.	Aktiviteten oppfyller alle kriteriene nedenfor: • De informasjons- og kommunikasjonsteknologiske løsningene (IKT) leverer data og analyser som gjør det mulig å redusere klimagassutslippene. • Når en alternativ løsning/teknologi allerede er tilgjengelig på markedet, viser IKT-løsningen betydelige besparelser i klimagassutslipp gjennom hele livssyklusen sammenlignet med den alternative løsningen/teknologien med best resultat. • Kvantifiserte reduksjoner i klimagassutslipp i livssyklusen verifiseres av en uavhengig tredjepart som åpent vurderer hvordan standardkriteriene, inkludert kriteriene for kritisk gjennomgang, har blitt fulgt når verdien ble utledet.

Generelle unntak fra denne kategorien

Teknologier som er direkte avhengige av fossilt brensel, eller som fører til utslippsreduksjon i forbindelse med drift med fossilt brensel.

9. Tilpasning til klimaendringer

EU-taksonomisektor: Alle

EU-taksonomimål: Tilpasning til klimaendringer

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Tilpasning til klimaendringene innebærer at vi forbereder oss på, og tilpasser oss både de nåværende effektene av klimaendringene og de forventede framtidige effektene. Globale utslipp av klimagasser øker fortsatt. Selv om vi har forpliktet oss til å redusere de globale nettoutslippene til null innen 2050, vil konsentrasjonen av klimagasser i atmosfæren fortsette å øke de kommende tiårene, og den globale gjennomsnittstemperaturen vil stige. Etter hvert som klimaet blir varmere, vil dette føre med seg ulike risikoen. Konsekvensene – fra hyppigere ekstremvær som hetebølger, tørke og flom til kysterosjon som følge av stigende havnivå – vil påvirke alle.¹

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
9.1	Enhver aktivitet som i vesentlig grad fremmer tilpasningen til klimaendringer. ²	Aktiviteten oppfyller alle kriteriene nedenfor: • Den økonomiske aktiviteten har iverksatt fysiske og ikke-fysiske løsninger som i vesentlig grad reduserer de vesentligste fysiske klimarisikoen knyttet til aktiviteten. • De fysiske klimarisikoen som er vesentlige for aktiviteten er identifisert blant de som står oppført i det relevante vedlegget til EU-taksonomien³ ved å utføre en robust klimarisiko- og sårbarhetsvurdering. Disse må stå i forhold til aktivitetens omfang og forventede levetid. • Klimaframskrivningene og vurderingen av konsekvenser er basert på beste praksis og tilgjengelig veiledning. • Tilpasningsløsningene som er iverksatt: ○ ikke har negativ innvirkning på tilpasningsarbeidet eller motstandskraften mot fysiske klimarisikoen til andre mennesker, natur, kulturarv, prosjekter/objekter eller annen økonomisk virksomhet ○ foretrekker naturbaserte løsninger eller baserer seg på blå eller grønn infrastruktur der det er mulig ○ er i samsvar med lokale, sektorielle, regionale eller nasjonale tilpasningsplaner og -strategier ○ overvåkes og måles mot forhåndsdefinerte indikatorer, og utbedringstiltak vurderes dersom indikatorene ikke er oppfylt.

1. Kilde: EU-kommisjonens nettsted [Tilpasning til klimaendringer](#).

2. Merk: Selv om klimatilpasningskriteriene er innebygd i de ulike sektorene og aktivitetene i EU-taksonomien, har vi valgt å forenkle ved å samle disse i én generell tilpasningskategori. For mer detaljerte instruksjoner under kriterier, se [EU Taxonomy Compass](#).

3. Det relevante [vedlegget til EU-taksonomien](#) klassifiserer klimarelaterte farer som kroniske eller akutte, og relatert til enten temperatur, vind, vann eller fast masse.

Del A2: Finansiering til bestemte formål etter DNB-kriteriene

Del A2: Finansiering til bestemte formål etter DNB-kriteriene

For å sikre at DNB kan tilby grønn finansiering til et bredt spekter av bærekraftige aktiviteter for sine mange ulike kunder, supplerer denne delen A1.

Del A2 fører opp sektorer, aktiviteter og kriterier som betraktes å være i samsvar med markedspraksis for grønn finansiering, men som foreløpig ikke er omfattet, eller bare er delvis omfattet, av EU-taksonomiens delegerede kommisjonsforordninger. Aktivitetene og kriteriene er hentet fra en rekke kilder, for eksempel LMAs Green Loan Principles og Climate Bonds Initiative (CBI).

10. Bærekraftig mat

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten for sektoren

Næringsmiddelindustrien er en betydelig kilde til globale klimagassutslipp, særlig gjennom husdyrhold og transport av matvarer. Andre utfordringer i bransjen er matsvinn, ressursbruk, forurensning, dårlig dyrevelferd og tap av biologisk mangfold. Selv om akvakultur og fiskerier har et lavere karbonavtrykk, er det utfordringer knyttet til fôropprinnelse, fiskedødelighet, rømming og lus. Bærekraftig matproduksjon er avgjørende for å redusere utslippene og sikre en sunnere planet for en voksende befolkning.

10.1 Landbruks- og næringsmiddelteknologi

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
10.1.1	Utvikling/gjennomføring av landbruksprosjekter med mål om å forbedre bærekraftsaspekter i landbruksdriften. Eksempler på dette kan være redusert bruk av kunstgjødsel, innsamling og bruk av landbruksavfall og rehabilitering av ødelagte landområder.	
10.1.2	Prosjekter som omfatter styring av husdyrhold for å redusere utslipp av metan eller andre klimagasser. Eksempler på dette er gjødselhåndtering med biokjeler, avlingssensorer osv.	• Prosjekter innen agroskogbruk er pålagt å dokumentere en robust skogforvaltningsplan.
10.1.3	Produksjon av biobrensel fra avfallsprodukter.	• Alle anlegg for avfallsforbrenning med energigjenvinning må følge CBIs retningslinjer.¹
10.1.4	Utvikling/implementering av landbruksteknikker/prosjekter som begrenser miljøpåvirkninger på jordsmonn, lokal flora og fauna., som f.eks. økologisk landbruk	
10.1.5	Utvikling/implementering av dyrevelferdsfokusede landbruksteknikker/prosjekter.	• Dyrevernprosjekter på gårdsenheter² må være sertifisert i henhold til en av følgende sertifiseringsordninger for å være omfattet av taksonomien:
10.1.6	Investeringer i lavkarbonteknologi i landbruket som forbedrer produktiviteten og effektiviteten og samtidig reduserer miljøpåvirkningen. Eksempler på dette kan være vertikal dyrking, hydroponisk dyrking og aeroponisk dyrking drevet av fornybar energi eller lavkarbon strømmnett under 100g CO ₂ e/kWh.	○ Sertifisering for bærekraftig landbruk fra Rainforest Alliance ○ RTRS ○ EU Organic ○ USDA Organic ○ Bonsucro
10.1.7	Installasjon av produkter og/eller tjenester for å betydelig forbedre energieffektiviteten til landbruksprosesser.	

1. Mer informasjon er tilgjengelig på: https://www.climatebonds.net/files/files/Waste20Management20Criteria_August2022.pdf.
2. Husdyrprosjekter innenfor integrerte systemer for jordbruk, husdyrhold og skogbruk (ICLFS) for småbønder.

10.2 Akvakultur og fiskeri

#	Beskrivelse av aktiviteter	Kriterier
10.2.1	Utvikling/implementering av akvakultur/fiskerivirksomhet, anlegg, sjømatprodukter eller forbedring av eksisterende prosjekter på sertifiserte anlegg, eller utvikling/implementering som fører til slike sertifiseringer ¹	Følgende sertifiseringer kan kvalifisere for grønn finansiering: ○ Aquaculture Stewardship Council (ASC) ○ Marine Stewardship Council (MSC) ○ Debio ○ Global GAP ○ Best Aquaculture Practice (BAP) min. 2 stjerner
10.2.2	Installasjon av produkter og/eller tjenester for å forbedre energieffektiviteten i oppdretts- og foredlingsanlegg	

Generelle unntak fra denne kategorien

- Masseproduksjon av husdyr i industriell eller kommersiell skala
- Produksjon, innkjøp og distribusjon av uorganisk eller syntetisk gjødsel, plantevernmidler og ugressmidler
- Sertifiserte aktiviteter med et godkjent avvik fra standarden.
- RAS-modulen for ASC-sertifisering er ikke omfattet
- Utstyr som bruker fossilt brensel er ikke omfattet. Det kan gjøres unntak for reserveutstyr/-prosesser på sertifiserte installasjoner og operasjoner.

1. Ved nyutvikling av drift og anlegg må kvalifisert sertifisering være på plass senest 2 år etter første avling. Driften og anleggene skal utformes slik at de oppfyller kravene til sertifisering.

11. Reduksjon av klimagassutslipp og økt energieffektivitet

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten av dette området

Menneskelig aktivitet står for omtrent all global oppvarming de siste 200 årene, gjennom utslipp av drivhusgasser som CO₂ og metan. Gjennomsnittstemperaturen på jordoverflaten er nå ca. 1,1 °C høyere enn før den industrielle revolusjonen. Konsekvensene er blant annet hyppigere og kraftigere ekstremvær og branner, vannmangel, stigende havnivå og nedgang i biologisk mangfold.¹

Å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 °C, i tråd med Parisavtalen fra 2015, er avgjørende for å redusere ytterligere risiko. For å oppnå dette må det iverksettes utslippsreduserende tiltak i en rekke bransjer og samfunn, og energien som produseres globalt må utnyttes mer effektivt.

#	Aktivetsbeskrivelse	Kriterier
11.1.1	Arealforvaltningsmetoder for å øke karboninnholdet i jordsmonnet ved hjelp av moderne jordbruksmetoder, for eksempel tilsetning av biokull (trekull produsert av biomasse) til jordsmonnet.	
11.1.2	Anvendelses- og FoU-utgifter i forbindelse med bioenergi, forsterket forvitring (tilførsel av fine mineralsilikater til jordsmonnet), havgjødsling (tilførsel av næringsstoffer til havet for å øke havets evne til å absorbere CO ₂).	
11.1.3	Forbedringer av industrielle prosesser eller infrastruktur som fører til betydelig økt energieffektivitet.	For å vurdere om en økning i energieffektivisering eller utslippsreduksjon er <i>betydelig</i>, må den finansierte aktiviteten vurderes i forhold til bransjestandarder, energiytelsesmålinger, resultater fra peers, vitenskapsbaserte baner der det er mulig, og beste tilgjengelige teknologi.
11.1.4	Utvikle og iverksette prosesser/systemer for betydelig reduksjon av klimagassutslippene i en bedrifts produksjon eller drift, eller i produktleverandørkjeden.	

Generelle unntak fra denne kategorien

- a. Prosjekter og investeringer som gjelder produksjon av fossilt brensel.
- b. Industrielle prosesser i sektorer som er «vanskelige å avkarbonisere», og med iboende karbonintensivitet (vanligvis og/eller primært drevet av fossilt brensel).
- c. Prosjekter og investeringer som krever bruk av fossilt brensel.

1. FN: [What Is Climate Change? | United Nations](#).

12. Sirkulær økonomi

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten av dette området

Sirkulær økonomi¹ er et system der materialer aldri blir til avfall og naturen regenereres. I en sirkulær økonomi holdes produkter og materialer i omløp gjennom prosesser som vedlikehold, gjenbruk, fornying, gjenproduksjon, resirkulering og kompostering. Den sirkulære økonomien håndterer klimaendringer og andre globale utfordringer, som tap av biologisk mangfold og avfall og forurensning, ved å frikoble økonomisk aktivitet fra forbruket av begrensede ressurser.²

#	Aktivitetsbeskrivelse	Kriterier
12.1.1	Innsamling, sortering, rengjøring, fornying, rehabilitering og reparasjon av produkter til gjenbruk.	
12.1.2	Forskning og utvikling rettet mot produkter (inkludert emballasje), prosesser og teknologier som er fornybare eller ressurseffektive/lavkarbon.	
12.1.3	Innkjøp av resirkulerte/avfalls-/ressurseffektive materialer som innsatsfaktor.	
12.1.4	Produksjon av nye ressurseffektive/lavkarbonprodukter (inkludert emballasje) gjennom bruk av resirkulerte, avfallsbaserte og/eller biobaserte materialer fra bærekraftige kilder.	• Produksjon av plast i primærform og plastprodukter som inneholder minst 90 prosent biobaserte råvarer som er resirkulerte, fornybare eller fra bærekraftige kilder, og der produktene kan gjenvinnes og minst 90 prosent ikke er beregnet til engangsbruk for forbrukere.
12.1.5	Produksjon av plast i primærform (inkludert gjenvinningsanlegg for plast) og plastprodukter.	

Generelle unntak fra denne kategorien

- Ethvert produkt som brukes spesifikt til utvinning av fossilt brensel eller som er iboende avhengig av fossilt brensel.
- Gjenvinning av kjemikalier.
- Kommersiell storskalaproduksjon av ressurseffektive/lavkarbonprodukter uten informasjon om produksjonsprosessen, garanti for at disse kommer fra bærekraftige kilder eller rimelig grunnlag for betydelig reduksjon av livssyklusutslipp.
- Anskaffelse av resirkulerte/avfallsbaserte innsatsvarer til (ikke-medisinsk) plastemballasje for engangsprodukter.

1. I 2020 lanserte EU [Handlingsplanen for sirkulær økonomi](#) som ledd i European Green Deal. Målet var å redusere EUs forbruksavtrykk og doble bruken av sirkulære materialer i det kommende tiåret, samtidig som den økonomiske veksten økes. Overgangen til en sirkulær økonomi er ett av de seks miljømålene i EU-taksonomien. Merk at aktivitetene og kriteriene i del 12 i dette rammeverket ikke er direkte basert på taksonomien.

2. Fra nettstedet til Ellen MacArthur Foundation «[Circular Economy Introduction](#)». Stiftelsen ble opprettet i 2010 for å framskynde overgangen til en sirkulær økonomi.

13. Naturmangfold

FN-bærekraftsmål:

Kort om viktigheten av dette området

Økosystemer og tjenester er under press på grunn av byspredning, intensivt landbruk, forurensning, fremmede arter og klimaendringer som påvirker livsmangfoldet på jorden. Etter koronapandemien, er arbeidet med biologisk mangfold fokusert på å bygge opp samfunnets motstandskraft mot framtidige trusler som klimaendringer, skogbranner, tilgang på mat og drikkevann, og sykdomsutbrudd (inkludert beskyttelse av dyrelivet og bekjempelse av ulovlig handel med dyr). Et velfungerende biologisk mangfold på jorden er til fordel for mennesker, klimaet og planeten.

#	Beskrivelse av aktiviteter	Kriterier
13.1.1	Bevaring av verdifulle naturhabitater og landskap.	
13.1.2	Bevaring av sjeldne plante- og dyrearter.	
13.1.3	Fremming, restaurering eller bevaring av biologisk mangfold i urbane områder som parker og grønne tak.	
13.1.4	Permanent bevaring av landområder gjennom avtaler om bevaringsservitutter.	
13.1.5	Investeringer i teknologi for aktiv skogdrift og overvåkningsutstyr for skog og fiskefartøyer.	

Generelle unntak fra denne kategorien

- Ethvert produkt som brukes spesifikt til utvinning av fossilt brensel eller som er iboende avhengig av fossilt brensel.

Del B: Generell bedriftsfinansiering

Del B beskriver kriterier for grønne eller bærekrafts-linkedede lån til generelle bedriftsformål.

Finansiering til generelle bedriftsformål er ikke øremerket bestemte investeringer eller prosjekter. I stedet gir slik finansiering låntakeren fleksibilitet til å bruke midlene etter behov i den samlede virksomheten.

Del B i dette rammeverket dekker to typer lånefasiliteter som er relevante i markedet for bærekraftig finansiering: grønne lån (B1) i henhold til «pure play»¹-kriterier, og bærekrafts-linkedede lån (B2).

B1 «Pure play»

I tillegg til direkte finansiering av de aktivitetene som er spesifisert i del A, dekker rammeverket for bærekraftige produkter generell finansiering av bedriftsformål der minst 90 prosent av det aktuelle selskapets faktiske og forventede aktiviteter faller inn under del A.

Overholdelse av dette kravet kan måles ut fra inntekter, samlede utgifter og/eller andre indikatorer fastsatt av DNB, og må dokumenteres og bekreftes årlig, både fra et framoverskuende og et bakoverskuende perspektiv.

1. I LMAs [Guidance on Green Loan Principles](#) (februar 2023) står det følgende om «pure play» og hvorvidt slike generelle bedriftsformål omfattes av Green Loan Principles (GLP): «Lån som inngås av selskaper hvor virksomheten er utelukkende basert på grønn økonomi («pure play»), anses som grønne lån hvis de eksplisitt er i samsvar med GLP.»

B2 Bærekraftslinkede lån

Bærekraftslinkede lån^{1, 2} bør gi bedriftskunder incentiver til å oppnå ambisiøse ESG-mål. Disse lånene er utformet for å harmonisere med kundens bærekraftstrategi, med klart definerte bærekraftsmål. Etter dette rammeverket anses bærekraftslinkede lån som bærekraftige finanstransaksjoner og regnes med i DNBs strategiske mål som spesifisert på side 3.

For å bli kategorisert som et bærekraftslinket lån og anerkjent som en bærekraftig finanstransaksjon, må låneavtalen overholde LMAs prinsipper for bærekraftslinkede lån, som representerer beste praksis i markedet. Disse prinsippene tar for seg ulike deler av låneavtalen, og innebærer:

- **Valg av nøkkelindikatorer (KPI-er):** De valgte KPI-ene må være vesentlige for selskapets virksomhet og knyttet til langsiktige bærekraftsmål. De bør være kvantifiserbare ved bruk av en helhetlig metode og bør være basert på minst tre års verifiserte historiske resultater.
- **Ambisiøse resultatmål for bærekraft (Sustainability Performance Targets, SPT-er):** SPT-ene bør legges på et ambisiøst nivå som går lenger enn det som er vanlig. De bør defineres på en måte som gjør det mulig å dele dem opp i årlige, kvantifiserbare mål som er i samsvar med kundens langsiktige mål.
- **Kjennetegn ved lån:** Lånemarginen bør være strukturert på en måte som gjør det mulig å justere den basert på KPI-ytelsen opp mot forhåndsbestemte SPT-er. Marginen reduseres vanligvis hvis SPT-ene oppnås av låntakeren, og økes hvis de ikke oppnås. Dette skaper en symmetrisk insentivstruktur med gulrot og pisk.
- **Rapportering:** Årlig KPI-ytelse skal rapporteres i en samsvarserklæring for bærekraft. Låntakere oppfordres til å offentliggjøre KPI-ene sine gjennom bærekraftsrapporteringen.
- **Etterprøving:** De årlige KPI-resultatene må verifiseres av en ekstern revisor eller en annen kvalifisert ekstern kontrollør.

1. Sustainabilitytics bemerker at anvendeligheten, styrken og ambisjonsnivået til disse variablene vurderes vanligvis fra sak til sak, på grunn av de mange variablene og benchmarkingen forbundet med bærekraftsrelaterte utstedelser (inkludert sektorhensyn, styrken på nøkkelindikator(er) og bærekraftsmål, historiske data, resultater fra sammenlignbare selskaper osv.). I denne sammenheng har ikke Sustainabilitytics gjennomgått kriteriene for finansiering av bærekraftslinkede instrumenter i rammeverket.

2. Se LMAs [prinsipper for bærekraftslinkede lån](#). Bærekraftslinkede lån defineres av LMA som «alle typer låneinstrumenter og/eller betingede fasiliteter (f.eks. kausjonslinjer, garantilinjier eller remburser) der de økonomiske egenskapene avhenger av om låntakeren oppnår ambisiøse, vesentlige og kvantifiserbare forhåndsbestemte bærekraftsmål» (februar 2023).

DNB